

תכנון אלגוריתמים 202-1-2041

סמסטר ב' תשע"ב

בוחרן אמצע סמסטר 18.5.2011

ללא חומר עזר.

הנחיות חשובות:

- הבוחן ללא חומר עזר מכל סוג שהוא.
- משך הבוחן שעתיים וחצי.
- פתרו את הבוחן תחילה במחברת טיוטא. לאחר מכן העתיקו את התשובות למקום המיועד בטופס התשובות. אין לחרוג מהמקום בדף התשובות.
- שימו לב: בדיקת הבוחן לא תביא בחשבון את מחברת הטייטה או תוספות בגב העמוד!
- רשמו את מספר הנבחן בראש כל דף.
- הבוחן מורכב מ-3 שאלות, יש לענות על כל השאלות.
- מותר להשתמש במשפטים מהכיתה ומהתרגול, אך יש לציין את הניסוח המדויק של המשפט. ניתן להסתמך על סעיפים קודמים גם אם לא פתרתם אותם.
- אם לא מצוין אחרת, על תאור האלגוריתם לכלול ניתוח זמן ריצה והוכחת נכונות.
- במידה ואינכם יודעים את התשובה לסעיף כלשהו, רשמו "לא יודעים" ותזכו ב- 20% מניקוד הסעיף.
- שימו לב, לא תהיינה הארכות זמן למבחן זה (פרט לסטודנטים עם אישורים).
- המלצה חמה: לבדוק את התשובות לפני ההגשה.

בהצלחה!

שאלה 1 (17 נקודות)

ניזכר באלגוריתם של Dijkstra, כפי שמופיע בדפי העזר המצורפים. הוכיחו את הטענה הבאה:
 יהי v הקודקוד המוכנס ל- S בשלב כלשהו בצעד האלגוריתם, עבורו מתקיים $\delta(s, v) < \infty$. אזי קיים מסלול קל ביותר מ- s ל- v אשר כל קודקודיו מלבד v עצמו שייכים ל- S .

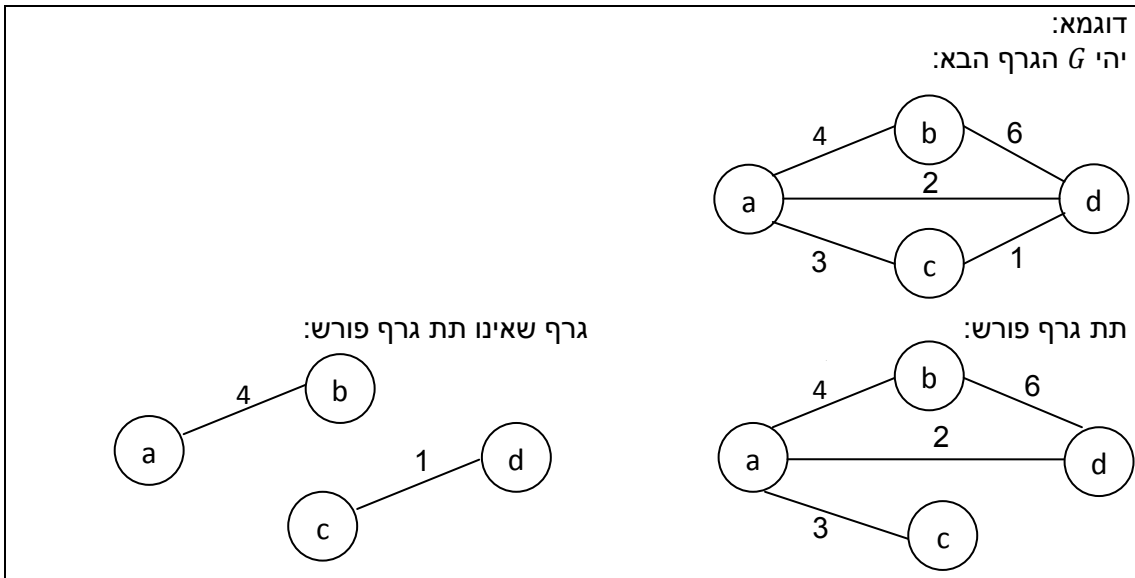
שאלה 2 (25 נקודות)

סעיף א (13 נקודות):

יהיו $G = (V, E)$ גרף לא מכוון וקשיר ו- $w: E \rightarrow \mathbb{R}$ פונקציית משקל על צלעות הגרף. הוכח או הפרך את הטענה הבאה:
 אם בגרף G קיימת צלע יחידה e בעלת משקל שלילי (כל שאר הצלעות במשקלות אי שליליים), אזי כל עץ פורש מינימום של G מכיל את e .

סעיף ב (12 נקודות):

נגדיר כי גרף $H = (V_H, E_H)$ הוא תת גרף פורש של הגרף $G = (V, E)$ אם מתקיימים התנאים הבאים: $E_H \subseteq E, V_H = V$ ו- H קשיר.

בעיית תת גרף פורש במשקל מינימום:

מופע: גרף לא מכוון וקשיר $G = (V, E)$ ו- $w: E \rightarrow \mathbb{R}$ פונקציית משקל על צלעות הגרף. שימו לב: יתכנו משקלות שליליים.
פתרון חוקי: תת גרף פורש של G .
יש למצוא: פתרון חוקי במשקל מינימום.

תארו אלגוריתם הפותר את הבעיה. **אין צורך להוכיח את נכונותו.** על האלגוריתם להיות יעיל במידת האפשר. יש לנתח את זמן הריצה של האלגוריתם.

שאלה 3 (58 נקודות)

בעיית כיסוי קודקודים בעץ מושרש:

מופע: $T = (V, E)$ עץ מושרש (לא בהכרח בינארי). לכל קודקוד x בעץ מוצמד משקל w_x – מספר ממשי אי שלילי.

פתרון חוקי: קבוצה $I \subseteq V$ של קודקודים בעץ כך שלכל צלע $(u, v) \in E$ בעץ מתקיים כי $u \in I$ או $v \in I$ (או שניהם). מחיר פיתרון הוא $\text{cost}(I) = \sum_{x \in I} w_x$. יש למצוא: פתרון חוקי בעל מחיר מינימאלי.

סעיף א (5 נקודות):

הוכיחו כי בפתרון חוקי לבעיה, אם שורש העץ r לא נמצא בפתרון אזי כל בניו (כלומר, הקודקודים v כך ש- $(r, v) \in E$) חייבים להיות בכיסוי.

סעיף ב (15 נקודות):

נסחו תת-בעיה אופיינית ונוסחאת מבנה הכוללת מקרי בסיס.

סעיף ג (20 נקודות):

הוכיחו את נוסחאת המבנה. חובה להשתמש בסכמת ההוכחה שנלמדה בכיתה.

סעיף ד (13 נקודות):

נסחו אלגוריתם יעיל איטראטיבי למציאת ערך פתרון אופטימאלי ונתחו את זמן ריצתו. אין צורך בהוכחת נכונות. יש לנתח את זמן ריצתו של האלגוריתם.

סעיף ה (5 נקודות):

בסעיף זה נניח כי המופע לבעיה הוא עץ מושרש בינארי. בעזרת המערך שחושב בסעיף הקודם, הראו אלגוריתם הבודק בזמן קבוע, כלומר ב- $O(1)$, האם קיים פתרון אופטימאלי המכיל את שורש העץ.

תכנון אלגוריתמים – 202-1-2041

בוחן אמצע סמסטר 18.5.2012

דפי עזר לבוחן

האלגוריתם של קרוסקל (Kruskal)

קלט: גרף לא מכוון $G = (V, E)$ קשיר עם פונקצית משקל $w: E \rightarrow \mathbb{R}$.

1. אתחל $B \leftarrow \emptyset, C \leftarrow E$,
2. כל עוד $|B| < |V| - 1$ בצע:
  - 2.1 הוצא צלע זולה ביותר מ- C , נקרא לה e
  - 2.2 אם e אינה יוצרת מעגל עם הצלעות ב- B אז $B \leftarrow B \cup \{e\}$
3. החזר את (V, B) .

האלגוריתם של פריים (Prim)

קלט: גרף לא מכוון $G = (V, E)$ קשיר עם פונקצית משקל $w: E \rightarrow \mathbb{R}$.

1. בחר $r \in V$ כלשהו
2. אתחל $B \leftarrow \emptyset, S \leftarrow \{r\}$
3. כל עוד $|B| < |V| - 1$ בצע:
  - 3.1 תהי (u, v) צלע זולה ביותר מבין הצלעות $(u, v) \in E$ כך ש- $u \in S, v \notin S$
  - 3.2 $B \leftarrow B \cup \{e\}$
  - 3.3 $S \leftarrow S \cup \{v\}$
4. החזר את (V, B) .

האלגוריתם של דיקסטרה (Dijkstra)

```

INITIALIZE-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
1 for each vertex  $v \in V[G]$  do
2    $d[v] \leftarrow \infty$ 
3    $\pi[v] \leftarrow \text{NIL}$ 
4    $d[s] \leftarrow 0$ 

```

```

RELAX( $u, v, w$ )
1 if  $d[v] > d[u] + w(u, v)$  then
2    $d[v] \leftarrow d[u] + w(u, v)$ 
3    $\pi[v] \leftarrow u$ 

```

```

DIJKSTRA( $G, w, s$ )
1 INITIALIZE-SINGLE-SOURCE( $G, s$ )
2  $S \leftarrow \emptyset$ 
3  $Q \leftarrow V[G]$ 
4 while  $Q \neq \emptyset$  do
5    $u \leftarrow \text{EXTRACT-MIN}(Q)$ 
6    $S \leftarrow S \cup \{u\}$ 
7   for each vertex  $v$  in  $Q$  such that  $v \in \text{Adj}[u]$  do
8     RELAX( $u, v, w$ )

```

תכנון אלגוריתמים – 202-1-2041

בוחן אמצע סמסטר 30.4.2010

דפי עזר לבוחן

משפטיםמשפט 1:

יהי $G = (V, E)$ גרף פשוט ולא מכוון. התנאים הבאים שקולים זה לזה:

1. G קשיר וחסר מעגלים,
2. G חסר מעגלים ו- $|E| = |V| - 1$,
3. G קשיר ו- $|E| = |V| - 1$,
4. ב- G יש מסלול פשוט יחיד בין כל זוג קודקודים.

משפט 2:

יהי $G = (V, E)$ גרף קשיר, לא מכוון ופשוט. יהי $T = (V, F)$ עץ פורש של G ו- $e \notin F$. אזי $H = (V, F \cup \{e\})$ מכיל מעגל יחיד, ולכל צלע e' במעגל $T' = (V, F \cup \{e\} \setminus \{e'\})$ הוא עץ פורש של G .